

Antal palack sör

Antal palack sör

Antal palack sör

ERANTAL

Antal palack sör

Antal palack sör

Antal palack sör

Egy P.-Ladányban

Gőzmalom

Jutányos Áron eladó.

Rosenfeld Salamon

Zichermann H.

Debreczenben.

MINDENEMŰ

titkos betegségek

bőrbajok

Weisz Gyula

Pain-Expeller

Debreczenben: Dr. Roschnek

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.

Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „

Előfizetési pénz s minden közlemény:

fülpiacz, VESEY-ház, földszint a szer-

kesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY

KAROLY könyvkereskedésben és a

szerkesztőségnél. Egyébutt a postahiva-

talok utján.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petitorát 5 kr.

Nagyobb terjedelmű, mint szintén több

izbeli hirdetések, alku szerint a

legolcsóbb árért.

Bélyegdíj: minden beigatásért külön

30 kr.

„Nyílt-tér”-en megjelenő közlemény

minden petit sora 15 kr.

Négy- vagy bérmentetlenül beküldött

kéziratok nem vétetnek tekintetbe. —

Ugyiszintén kézi írást nem adhatnak

vissza.

A folyók szabályozásáról.

Laiikus ember módjára szólok e kérdéshez, divatos dologról beszélgetni polgári kötelesség, töltsé be aztán hivatását a szakember, ő tudja, mit és miként, hol és mennyiben kell elvégezni.

A mi szabályozási műveletünk valószínűsége fejlődött ebben a szegény országban.

En, ki ismerem a Tisza, Körös, Berettyó vonalakat, s ki egykor még a Duna medrét is vizsgálattam, azon meglepő eredményre jutottam, hogy szabályozásainkat bős és legbölcsebb mérnökeink a források fölől kezdték és vízmentében haladtak a folyam vonalán a vízfogó medencék felé, pedig ez nagyon tévesnek látszik, mert a szabályozott folyók medrében a víz gyorsabban halad, gyorsabban viszi magával az iszapot azon pont felé, hol a szabályozás végződik és mivel egyik víznek a másikba ömlésénél a régi meder nem mélyítették, természetes, hogy az iszap itt fog legerősebben megtorlódni; ehez még az is járul, hogy a víz a természet-től arra van kényszerítve, hogy a szabályozott medernek talán nem épen teljesen simára ásott partjait elsimítsa, eláztassa a mederbe így módon hulló, máló anyagot vagy tova ragadja az iszappal együtt, vagy saját medrét töltse vele.

Mit nyerünk ezáltal? Iszap-tengert még ott is, a hol ilyenre szükség nem volna, mint Új-Pestnél, vagy a víz a mederben kénytelen felebb emelkedni, a partot folytonosan ostromolni s a medret meghágya, a védgátakat megtámadni.

A természet alkotta medencék az egész szabályozási vonalon figyelembe nem vétettek, a Körös medencéje Komádi mellett csak egy 100 ölnyi szélességben van átvágya s védgátat felhasználva, mint a nála magasabb fekvésű helyeken p. o. Harsányánál, más részről épen semmi tekintet sincs a régi folyam-mederre, mint p. o. Tarjánánál, hol az állam mérnöki hivatal ellenére ma is meg van engedve, hogy a folyam mederben vízimalom építések, vagy Mező-Telegdnél, hol annyira el van gátolva a meder, szintén egy malom által, hogy az árvíz minden esztendőben a legnagyobb erővel támadja meg a községet és pusztítja a szorgalmas nép vagyont; ily elnézés nemcsak a Körös mentén, hanem a Berettyó, a Tisza, de sőt a Duna mentén is nagy divatban van, levén uralkodó azon eszme, hogy egyesek iránti kedvességért szenvedjen a nagy közönség.

És a védgátokról mit mondjunk? Az összehordott földtömeg, mely hivatala van a vízrohamát fentartani, vagy a régi megülepített talajra halmzatatik, vagy lejtős helyen avagy moosáros területen helyzetetik el és mivel a legelső esztendőben nem képes összeérni az alatta fekvő földdel, porhanyóbb, szétmálóbb mint a rendes oldalfalai és egyedül saját tömegének súlya által tartja fel a víz rohamát ideig-óráig, mederből kifolyó s szétterülni törekvő iszap a védgátok elhelyezkedni, és kénytelen magában a mederben összehalmazódni, mihez még anyagot szolgáltat a frissen készült védgát mállása is.

Igy van ez a Tiszában épen Szege városánál, az iszap réteg akkor tünik ki legjobban, mikor a forró nyáron a hajókhoz való jutást a mederben elterülő irtóztató tömegű iszap gátolja meg.

Az áradás az iszapot mindig a part felé tolja s törekszik letenni a földre, miáltal saját maga emeli a partokat; hogy ha az ártér szűke, a hegyekről lerohánó víztömeg kénytelen az iszapot a mederbe lerakni, kevés jut abból a védgát számára; mert a víztömeg összeszorulván a mederben, teljes erejével a védgátat megostromlására veti magát cseppfolyós természeténél fogva, az iszapot pe-

dig lerakja a mederbe, miáltal a meder belseje emelkedni fog ugyanarra, a hely nem sokára egyenlő magasságra jut a szabályozás által mentesíteni kívánt terrel.

Erdekes bizonyítást használható fel Erdélyben, a Szamos mentén, Arpástó nevű község patakja. A község meglehetősen emelkedett dombon van s ennek legemelkedettebb részén, mondhatnók, az élen, fut a Szamosba a patak kigyózó alakban.

A patak eredetileg a dombon, de a házak mellett futott, azonban minthogy gyakran kiöntött s a víz a házakba betolult, a lakosság a patak medrének oldalait kezdte emelni, erősíteni és ma már ott van, hogy a patak a község felett foly és pedig nem mély mederben, de erős védgátok között és hogyha a község sik téren fektüdnék mint Szege vagy más község, bizony nem maradna abból egy ép ház sem a legelső kiöntés alkalmával.

Kérdéssé vált előttem, hogy okozza a védgátak gyengeségét, a védgátok közt elterülő ártér szűkületét s azt, hogy minden technikai szabályok ellenére a vízszabályozás a hegyekről a sík föld fele halad, mi által a víztömeg egyenesen utat kapván, gyorsabban törekszik a víz-medencézt felkeresni.

A Berettyó folyó védgátainál azt tapasztaltam, hogy ahol az egyik oldalon nagy birtokosok bírnak avagy a szabályozási társulat tisztviselői laknak, azon oldalon erősebb és magasabb a védgát, míg az ellenkező oldalon védgátat hiába keresünk, de még a felügyelet is nagyobb itt mint ott és mégis, hogyha a tulsó oldalon tör ki az ár, nem győzik hibáztatni a községek lakosainak közönyösségét.

A védgátak közt elterülő ártér szűkületét nem más idézi elő, mint az, hogy míg egy részről mérnökeink a hydro-technikát keressék ismerik, legtöbbször föld építész, és gépmérnökök, addig más részről az egyes földbirtokosoknak bizony törekszenek sokat és nagyot használni az által, hogy sok földet mentesítsenek az ártól.

Az, hogy a szabályozás felülről történik lefelé, onnan van, mert megállapítván a szakértők által a szabályozandó folyó medre mellett futó védgátak közötti ártér mennyisége, a szabályozás keresztülvételével azok gondolkodnak legjobbat, kikre gyorsabban tör a víz, kevesebb földterület bírnak nagy birtokaikban s a népesség nagyobb száma követeli, hogy a víz uralma alul minél nagyobb művelhető föld vételessék el. Az alföld nagyobb és kisebb birtokosai nem óhajtották annyira a szabályozást, mert a gyér népség mellett a kiterjedtebb baromtenyésztés nagy előnyül szolgált a gazdagabb legelő és könnyebben hozza a felférhető víz, míg most daczára a vízszabályozás keresztülvételének, a nagy mérvül áradásoknak mindez nehezebbé vált, a víztömeg pedig nem találván meg többé medencéjét kénytelen volt, ahol a védgátakat át nem tör, a szabályozott mederben futni addig, míg hazánk töfolyója, a lassan mozgó Duna medréhez nem ér és ezer szerencse, ha a Duna áradásban nem levén, felveszi Magyarország vizeit, ha pedig áradásban van, visszanyomja azokat, hogy keressenek más tanyát maguknak.

Addig feltették a Duna kereskedelmét a szabályozástól, míg utójára Magyarországának a folyton megújuló, állandóvá vált árvízveszély által irtóztató károkat tettek és tesznek naponta, maga az Alföld pedig örökösén posványos tófenékké válik.

A mi mérnökeink a vízfogó medencék szükségességét nem érezték, pedig erre a legnagyobb tudós, a természet tanította volna meg őket.

Hogyan állottak elő a vízfogó medencék?

Azt látjuk, hogy nagyobb folyó na-

gyobbat, kisebb pedig kisebbet alkot, de alkot minden esetben, még akkor is, ha sziklák között halad.

A víz mindig lejtősebb területen halad, törekszik magát folytonosan szintre tartani s épen mint a lég, az üres területen betöltöni.

Ebben van a cseppfolyóság és nekedkedés örökös, megdönthetetlen szabálya.

A víz, ha nagyobb tömegekben rohan le a hegyekről, mindaddig mosta, ontotta, szakította medre oldalait, míg elegendő tért nem nyert az elhelyezkedésre. Ahol aztán a talaj mélyedést mutatott, ott a víz elterült legalább addig, míg az ismét emelkedő területen vágott meder eleresztette őt célja felé.

Az ily medencéket mérnökeink hosszú, egyenkező vonalban áttöltötték s a vizet oda kényszerítik, hogy minden erejével az így készült gátak ellen törjön, melyek a háttérben az összegyűlemlő belvizek által ostromoltatnak s így míg egy részről nem felelnek meg a víz levezetésére szolgáló céljuknak, más részről az ártér nem mentetik meg a víz kitörésétől, csak az a kár, hogy az ily szabályozási rendszer mellett a víz a dombosabb helyekre is felszorul s a víz által soha nem látogatott helyeket is végveszéllyel fenyegeti.

Dr. Tarsoly.

A köböküti kerületben Nagy Imre a függetlenségi pártképviselője, a dorogi választókörlet függetlenségi pártja, Vass Sándor 1848—49-iki volt honvédszázados. Nyitramegye 48-as függetlenségi pártja tegnapi véglegesen megalakult.

A Szerbiával kötött szerződések aláírtak. E szerződések a következők: A kereskedelmi, a marhavészre vonatkozó szerződés, a konzulari konvenczió, a jogszolgáltatási szerződés, az örökösödési konvenczió, a büntetéseket kölcsönös kiadásáról szóló szerződés.

Az Ugron Gábor kerületére (Szekely Udvarhely) ugyancsak vásik a kormánypart foga. Szeretne hódítani, hogy legyen a választások alatt egy kis ujjongásra is ok. Fogott is volt Pesten egy balek Péchy Andor személyében, de a dícsőség hamar elpárolgott, mert a chifreozott jelentésből kiviláglott a tény, hogy ott minden erőfeszítés hasztalan.

Az iparosok gyűlése.

Debreczen, máj. 9.

Azon sanyaru s mindinkább elviselhetetlenné váló helyzet, mely az 1872. VIII. t. cz. következtében iparosainkat sújtotta, hazánk iparosait már évek óta oly irányu mozgalomra bírta, melynek célja: a jelzett törvények kellő módosítása.

Kongresszuson hoztak már a helyzet javítását kétségelentül előmozdító határozatokat, de a kormány mindez ideig nem tett ez ügyben határozott lépést, tanácskozáskor tartásán kívül, melyek az iparosokra néve annyivalinkább nem kedvezőek, mert a jelenlegi helyzet további fentartását czélozzák.

Hazánk iparosai részenként tiltakoztak és tiltakoznak ez ellen s Debreczen város iparosai is elérkezettnek látták az időt szavakat fölemelni érdekeik mellett, s egy kérvényt óhajtottak felterjeszteni a képviselőházhoz, melyben kifejezés adásuk kívánalmaiknak.

Tegnap körülbelül 600 iparos jött össze a városház nagyteremében s a gyűlést Szikszay Lajos elnök nyitotta meg, előadva az összejövétel célját.

Grünvald József jegyző felolvasta a kérvényt — s az egyhangulag helyesléssel fogadtatott s felterjesztése el lett határozva.

A kérvény így hangzik:

Mélyen tisztelt képviselőház!

Hazai iparviszonyaink jelen állapotában, az ország népének egy jelentékeny része, az iparos-osztály, évek óta már a legnyomottabb helyzetben simlódik; főképp mióta az 1872-dik évi ipartörvény alapján az iparszabadság életbe léptetett: nincs egyáltalában remény arra hogy azok, kik életük túlnyomó idejét, a műhelyben mesterségük tanulásával töltötték el, saját munkájuk után becsületel csak megis élhessenek, annál kevésbé hogy némi vagyona szert telessenek.

E nyomott hangulat, s az ipar általános pangása arra indította a hazai iparosokat, hogy saját jól felfogott ügyök érdekében, megtegyék a törvény által is megengedett intézkedéseket, melyek az első és második országos iparosgyűlés határozataiban immár köztudomásuk. A kereskedelmi és iparügyi miniszterium vezetésével megbízott miniszter ur ő méltósága kétségelentül belátván a hazai iparosoknak méltányos kívánságait, maga is szükségesnek vélte, első ízben iparkamara szakértők, másodízben e téren elméleti szakképzettséggel bíró egyénekből álló értekezletet egybehívni, mely azonban fájdalom, azonkívül hogy beható tárgyalás alá vette a fenfőleg fontos ügyeket: az iparosokra néve egyéb údvös határozatokat nem hozott.

Magában véve azon tény, hogy a n. m. keresk. és iparügyi miniszter ur, az iparügyi enquettek szükségességét belátta, constatálja a létező ipartörvény hiányosságát; mert oly törvény, melynek hasznos, üdvös voltáról a haza polgáira néve megvan győződve mindenki, — o'y törvény nem igényel szakértői véleményt arra néve, hogy módosítások-e vagy nem; avagy mikép módosítsassék?

Az iparos osztály kellő türelemmel várta tarthatatlan helyzetének javítását, de miután meggyőződött, hogy az utolsó iparos congressusnak a magyar képviselőházhoz terjesztett kérvénye, minden eredmény nélküli maradt; miután fájdalommal kellett belátnia, hogy a nm. miniszter ur által a congressus után két év múlva egybehívott iparügyi tanácskozmányok irányu nagyrészen nem az iparosok helyzetének javítása, hanem a hatályban levő törvény által megteremtett szomorú állapot fentartása felé fordult: első sorban ezen nemzeti szent ügy, másodsorban pedig a saját érdekében kell hogy felemelje szavát; kell hogy tiltakozásával fejezze ki az ország színe — a nemzet képviselői előtt, miszerint nem osztja, nem oszthatja ama nézeteket, melyek az 1872-ben alkotott ipartörvénynek nagyrészenben fentartását javasolják, s melynek a törvény módosításának folyamatba vételénél talán befolyással lesznek.

Az összes hazai iparosság egyhangu óhaja odairányul, hogy gyökerestül kell orvosolni a bajt; ha egy vagy más tekintetben látszólagos könnyítések, vagy engedmények tétetnek, de a törvény lényege, intenciója ugyanaz marad: a helyzetet segíve nincs s nem lesz; a korlátlan iparszabadság fentartása mellett bármínő kedvezmények legyenek is azok, melyeket az iparosok részére az enquettek némelyek megadni javasoltak: nem lesznek képesek az eddigi helyzet javulását előmozdítani. Ily meggyőződést táplálva, nem késtünk mi, szab. kir. Debreczen városa összes iparosainak nevében, a mélyen tisztelt képviselőház előtt kinyilvánítani, hogy a kötelező társulati rendszer hívei vagyunk, s ragaszkodunk még ma is azon határozatokhoz, melyeket a hazai iparosság az 1879-ik évben tartott II-ik országos iparos congressuson beható megfon-

tolás után hozott, s a mélyen tisztelt képviselőháznak beterjesztett.

Azon nézetben vagyunk, hogy az ipar fejlődésének útjában álló akadályokat, a törvénynek kizárólag ezen határozatok értelmében leendő módosítása lesz képes elhárítani, s az iparosok között a megelégedés jótékony szellemét meghonosítani.

Mit kíván a magyar iparososztály? Kívánja az 1872-iki ipartörvénynek gyökeres átvizsgálását és módosítását.

Kívánja, hogy törvényben mondassék ki, miszerint azon érdekek, melyek az iparosok közötti érdekeikül tekinthetők, ne egyes hatóságok intézési jogköréhez tartozzanak, hanem, hogy azok önmaguk az iparosok által egyesített erővel érvényesíthessenek, mivel a tapasztalat azt bizonyítja, hogy az iparügyeket s ezekkel szervezeti összefüggésben levő társulati belügyeket maguk az érdekelt iparosok intézhetik legcélszerűbben.

Kívánja ennél fogva, hogy az ipari belserveszet önkormányzati alapra helyeztessék.

Kívánja, hogy a szervezetek s jogi személyek, melyek az iparügyi érdekek előmozdítására hivatnak, az iparosok körében, iparosokból alakíttassanak.

Kívánja, hogy az iparszervezet általánossá, minden iparosra kiterjedővé tétessék; hogy nevezetesen mindenki kötelezve legyen társulatba állani s a társulat költségeihez hozzájárulni. Mert az ugyanolyan tarthatatlan, hogy éppen néhány iparos merítse ki ezen feladatokra erkölcsi s anyagi áldozattal minden tehetségét, a többi iparos pedig a terhek alól kivonja magát, sőt élvezze a néhány által létrehozott eredményeket.

Kívánja a magyar iparosság, hogy a törvényhozási intézkedések kiválólag ezen — az utolsó iparos congressus által is elfogadott — elvi megállapodások felé irányuljon:

1.) Hogy az iparral foglalkozók közös szakértekeiknek előmozdítására oly kötelező ipartársulatokban szerveztessenek, melyek az iparral foglalkozók összességét felöleljék, és melyek keretéből magát egy ipartörvény se vonhassa ki.

2.) Hogy a szakmabeli kiképzést, valamint a készülő iparosok szellemi és erkölcsi nevelését a létesítendő ipartársulati szervezet útján hatályosan előmozdítsák és ellenőrizni lehessen.

3.) Hogy az iparos szakoktatás szervezése Magyarországon az állam legfontosabb feladatai közé tartozzék, s hogy annak foganatosítása és vezetésénél az ipar terén gyakorlattal bíró egyének közreműködése is igénybe vétessék.

4.) Hogy önszervező szövetkezetek alakíttassanak.

5.) Hogy az állami szükségletek a hazai ipar által fedeztessenek.

6.) Hogy az országos és heti vásárok

az összes iparosok rég táplált ohajai szerint rendeztessenek.

7.) Hogy a házalás, mely a hazai iparra oly messze kiterjedő káros hatásal van, szabályoztassék, s végre:

8.) Hogy a fegyver ipar, mely az iparosok versenyképességét nagymértékben akadályozza, rendeztessék.

Ime mélyen tisztelt képviselőház ezen pontok azok, melyeknek érvényesítésétől az iparosok nagy összessége szomorú helyzetnek jobbra fordulását várja. E pontok azok, melyek nélkülözése eddig megbenitotta az iparos osztály tetterejét, munkaképességét s okozta azt, hogy a munka-értékét éppen a hol leggyümölcsözőbb, ott hagyjuk kiaknázatlanul; ez okozza, hogy elárastatunk a külföldi iparcikkkel óriási halmazával, melyeknek nagymértékű fogyasztása nemcsak az iparosoknak árt, de nemzetgazdasági érdekeinkre van káros befolyással, minél fogva az e téren való előretöréskvés — mint más kultur államokban — nemcsak lehetetlen, de a megsemmisülés veszélyének van kitéve meglévő csekély iparunk is.

Ily helyzetben, különösen midőnlátjuk, hogy a magyar iparosok congressusainak üdvös határozatai csak a pusztában elhangzott szavak maradtak, nem mulaszt-hatjuk el saját jobbjavunkért s a haza érdekében reményteljes bizalommal fordulni a törvényhozás elé, tisztelettel kérve, hogy az iparterén elszaporodott bajokat a II-ik orsz. iparos gyűlés fentebb is érintett határozatai értelmében mielőbb orvosolja.

Meglévő győződve, hogy a mélyen tisztelt képviselőház minden egyes tagja át van hatva, a hazai ipar előmozdítására szolgáló törvényhozási sürgős intézkedések szükségességétől, bizalommal reméljük, hogy a mélyen tisztelt képviselőház a fent-álló ipartörvény módosítására vonatkozólag már legközelebb erélyes intézkedések foganatba vételét eszközölni kegyes lesz.

A lakadalom és a fővárosi nép.

A loyaltási láz Budapestre is átragadt. Alig van, ki a királyfi és jövendő nejeiről nem beszélne. Mindenütt készülnek az illuminációhoz, a váci uton ablakokat adnak bérbe, 600 szűz varrja fehér rubáját, a lápok egész hasábotak szentelt-Stefánia tolettjének, ezer meg ezer ember nézi meg a régi városban kiállított nászajándékot, a mi magában véve igen primitív ékszerből áll, mind különös csudálni való nincs, és a főváros csak dicsérendő ebben a tekintetben, ha több költségbe nem ereszkedett.

Ellenben vannak mánások, pénzemberek, intézetek, melyek ijesztő összeget áldoznak a fogadtatási ünnepélyekre. Es ugy van az mindig. — Ha valami nagy hazafi szobrára gyűjtenek, csak a mizsnát adnak, de ha a királyfiának

is mozdult helyéről, — s az ifjuzob lépett őszinte örömmel rázva meg annak elé nyujtott jobbát.

— Gróf ur! — szólalt meg Szinyéri, — „köszönetet önnök szivességéért, ön most talán az én s nővérem életét menté meg!”

— Szót sem érdemel — válaszolt Elemér, s most tekintett a hölgyre, ki első ijedelmén átesve vissza nyerte arca eredeti színét s elpirulva nézett rá.

Szinyéri bemutatja őket egymásnak, de Elemér oly zavart volt a szép hölgy előtt, hogy alig tudott pár szót rebegni; hanem most a kocsis szava ki menté a zavarból, ki a hintót vizsgálva mondá: — Nagyságos uram a tengely el-tört!

— Se baj — mond Elemér jó kedvűleg, — hiszen itthon vagyunk, legalább szerencsés lehetek kedves vendégeket elfogadni.

— „Köszönettel vesszük” Most nem is volt mit tenni, mint a szives meghívást elfogadni; s gyalog besétáltak a már közel levő Nádtelkére, honnét Elemér rögtön kiküldött a hintó behozataláért.

Utközben Elemér ki a szép Szinyéri Piroskát karonfogva vezette, egészen elveszté zavartságát s olyan bizalmasan beszélgettek mintha már régi ismerősök lettek volna, s olyan szokatlan érzés szállotta meg mit nem tudott magának meg magyarázni; egészen más volt az mit Róza grófnő iránt érzett.

Haza érve Szinyéri elbeszélte, hogy nővérelél x—re akart utazni. Elemér áldotta a sorost, hogy a kocsis össze tört, s kijelenté, hogy egyhamar innét nem távoznak el, s gyönyörködve legelteti szeméit a bájos gyermekek.

eszébe jut házasodni, millió emberek loyaltási lázba esnek és ninesen elég pénzüik, hogy azt a világitásra, díszítésre és egyéb bolondságokra ki nem dobnák. Ez a mai kor jellemző és neveléses hibája. No, de hagyjuk készülni őket, mégis csak elfogadják érni, hogy a budapesti fogadtatási ünnepély méltó melléklete lesz a bécsinek.

A hivatalos és a „muszáj köröket” kivéve kevés azonban a valódi érdeklődés. Az egyetemen az ifjuság közt nem lehet pénzt gyűjteni a parádé költségeire; még öt forint sem gyűlt be. A magánházak nem lesznek kivilágítva valami különösen, csak itt-ott néhány tulloyalis ember költelezik e célra. Eddig a legszebb kivilágítási készülékek a Hungaria szálloda a város háza és a dohány utcai zsinagógán láthatók, hol héberül és magyarul „Éljen a haza!” s Rudolf és menyasszonya monogramja látható.

Általában nagy az apprehensio, hogy a felségek nem jönnek Budapestre, s ez bizonyára osküenti a lelkesültséget, — mely a király kedveért ünnepelné fia lakodalmit, mert, ritkán fordul elő a történelemben az a példa, itt az a p a n é p s z e r ü s nem a fiu.

Még a magánosok egy része is visszavonult, legalább a szereplő fiatalabbak, kiket a trónörökös tavaly megsértett Prágában ismeretes nyilatkozatával. A helyzetet eléggé illusztrálja az, hogy a lakadalmi menetnél gróf Zichy Jenőnek engedték át a legfőbb szerepet és még néhány jelentéktelen főrnak, kik maskor ki sem szoktak látszani a chorusból.

Kissé bosszantó az is, ha az ember megdondolja, hogy a magyar parlament mindkét házának küldöttsége Bécsbe megy, mintha valami tartománygyűlés lenne, a magyar parlamentnek az ország határaitul kimennie üdvözölni leendő királyát s nejét, méltóságán alul van.

Igaz, járt már magyar országos küldöttség messzebb is, hogy feleséget hozzon a királynak, de az akkor csak Magyarországi királynéja volt s Budára hozták a menyasszonyi ágyat.

Ez idő szerint a királyi házasságoknak nálunk alig van közjogi jelentőség, sőt azekből az ugynevezett diplomáciai spekuláció is hiányzik, bajor, belga és osztrák, ez az a vékony választék, mely további érdekkapasokat nem légit ki. Még maga a koronázás sem nagy jelentőségű mindentűt, mert például Németországban a koronázás szerződés a király és isten között, melyhez a nemzet pusztán tanuul hivatik, míg ellenben nálunk a koronázás szerződés a nemzet és király között, az isten csak tanu.

Hanem lakadalom sehol sem bir különös befolyással a nemzetekre, azért nem is vehető másképp, mint a királynak

Szép is volt e hölgy: bájos egész lényében, arczán az ifjuság rózsái virultak, dus fekete hajfürtjei göndör csigában hullámoztak körül a kedves kis főt, félig elfedve a tiszta homlokot, éj sötét szeméből, a tiszta lélek tüze csillámlott, finom eper ajkai ha mosolyra nyitlak a legdrágább gyöngy sort tüntették elő, egész lényében oly kellem áradt szét, mi a férfi szívet az első perczen képes szerelemre gyújtani.

Elemér oly szokatlanul jól érezte magát, hogy jó kedve még cselédjei előtt is feltűnt.

Csakhamar Sándor is elő került, — ki még arról mit sem tudott, hogy viszonyát a gróf felfedezte.

A társalgás ebédig élénken folyt, s ebédhez ülve, Elemér meglepetve látta, hogy az öreg Szántainé nines ott, s ennek okát kérde.

Sándor mosolyogva jegyzé meg, hogy az öreget arra nem is lehet rá venni, ha idegenek vannak; hanem ebéd végeztével midőn egy kerti sétára indultak az öreget véletlenül szembe találták.

Elemér már azelőtt elbeszélte, hogy az öreg asszonyt, mint anyját tiszteli, ki férje halála óta nála lakik, viselve a ház gondjait, mivel a falusi életet nem akarja a városi felcserelelni, s így még Sándornak is többször itt kell lenni, ki különben az uradalom ügyvédje is, s így az öreg asszony iránt már jóvéleményt költött, de Szinyéri meg is szerette Sándort s így vágyott is látni anyját, s midőn az öreggel találkozott, egész tisztelettel köszönté azt, ugy hogy az öreg csakhamar megbarátkozott mind Szinyérel, mind Piroskával, de különösen ezt szerette meg, mert a kedves leánya, az ő terére a gazdasszonykodásra vitte a beszédét, s ez

vagy királyfiának egy magán-cselekménye, amelyhez semmi köze a nemzetnek.

A királyfi ladaima.

A Stefánia, királykisasszonyt hozó udvari vonat szombaton délután pont négy órakor érkezett meg Bécsbe. A királykisasszony, valamint kíséretében levő szülei a legszívelebben üdvözöltettek.

Először Stefánia szállott ki, s a király előtt mélyen meghajolva, kezét akart neki csókolni, de a király ezt nem engedte hanem barátságosan megölelte őt. A belga királyné megölelte a trónörökösöt; a jegyesek pedig szívelesen és többszörösen megcsókolták egymást.

A szombaton tartott udvari bál roppant látogatott és rendkívül fényes volt, tizenhatezer gyergya láng világitotta a termeket, kétszáz szolgálta állott a vendégek rendelkezésére.

Midőn ő felsége a terembe léptek, kilenc óra volt. Az első terembe a magyar és osztrák miniszterek és főpapok, valamint Andrassy Gyula gróf a magyar küldöttség többi tagjaival, ő felségeik s a főherczek mind kezét fogtak vele, míg a többiek jelen volt főrangnak előtt csak meghajtották magukat. A cerele alkalmával leghosszasabban beszélt a király Tisza, Károlyi Gyula, Edelsheim és Szapáry gróf-fal.

Az udvari bálon jelen voltak Ferencz József királyon, Erzsébet királynén, és Rudolf királyfián kívül, a belga király, a belga királyné, Stefánia herczegnő, a walesi herczeg, Vilmos porosz herczeg, Viktoria porosz herczegnő, Lipót bajor herczeg, Gizella bajor herczegnő, flandriai gróf, a flandria grófné, Károly Lajos főherczeg, Mária Terézia főherczegnő, Ferencz Nándor főherczeg, Lajos Viktor Nándor toskánai nagyherczeg Alice toskánai nagyherczegnő, Károly Salvator főherczeg, stb.

UJDONSÁGOK.

* Az új szoda-viz gyár felállítása ügyében ma tartották gyűlést a czeplé-utcai Király-vendéglőben a vendéglősök, kávéházulajdonosok és kocsmárosok.

* Halálozás. Id. Koncz Lajos volt kereskedő városunk derék polgára, életének 77-ik évében tegnapi jobb létre szenderült. Megboldogult hülttetemei holnap délután 4 órakor fognak a csapóutcai 319 sz. háznál; majd a nagytemplomban tartandó gyászszertartás után a czeplé-utcai sarkertben örök nyugalomra letétni. Béke poraira!

* Új nemes. A választások közeledvén s a rendelkezési alap forrásai fogyatékán lévén, a kormány az utolsó esz-közkhöz folyamodott: nemesi diplomákat

ae öreg asszonyt egészen elragadta; majd visszatérve a kastélyba, külön váltak a férfaktól, s megmutogatott neki mindent, dicsérve Elemért, milyen derék ur, s milyen jó gazda, csak már egy hozzá való feleség hibázik.

De már ekkor Piroška, megelégette az öreg beszédét félve attól, hogy az már majd oda viszi a beszédét, a mit neki hallani nem volna szükséges, visszatért a férfiakhoz.

Másnap Szinyéri és Piroška a legzivesebb marasztás daczára elutaztak.

Elemér ekkor midőn magában maradt, nagyon üresnek érezte az egész kastélyt, még Sándor is unalmára volt, oly annyira, hogy magába kísélt a mezőre, de bizony ott is bármit nézett, csak azon vette észre, hogy Piroška lebeg lelki szemei előtt.

Önkénytelenül meg vallá magának, hogy őt szereti.

Midőn haza ért Sándorral találkozott. Eszébe jutott hogy vele beszélni akart s ha lehet, kigyógyítani őt ezáltal szerelméből.

— No Sándor! — szólította meg, — mit mond ön Szinyéri Piroskához?

Sándor talán át is látta, mi szalott a gróf szívébe, s mosolyogva jegyzé meg: — Azt hogy jó illene Romházi grófnénak.

Elemér elpirult, az gondolva hogy gondolatja kivan találva, bár nem esett rosszul neki a Sándor megjegyzése mégis neheztelve nézett rá.

— Sándor ezt észre vére szeliden mondá:

— Nem akartam sérteni gróf ur csak saját véleményemet mondám.

(Folyt. köv.)

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Egy grófnő titka.

— Elbeszélése —

14.

Szalatnai Lászlótól.

Kedves vendégek.

Szép őszi nap volt, Elemér jókor reggel felkelt, sőt mondhatni, hogy egész éjjel nem aludt; oly reménytelen volt előtte a múlt esti felfedezés, hogy nyugalmából csaknem egészen kizavarta. Sajnáltta Sándort, hogy halójába került e szép, de lelketlen hölgynek.

Nyergeltetett s kilovagolt a mezőre, s már délfelé volt, midőn haza indult, gondolkozva azon, hogy menthetné meg Sándort e kelepezéből; gyűlölte Rózá, kit a legkönyvetlenebb nőnek tartott, s tarthatott is azok után, mit a véletlen felleplezett előtte.

Midőn így gondolkozva haladva az országuton egy utána jövő hintó dőbörgése riasztá fel merengéséből; hátra nézett, de azon perczen a hintó csaknem egészen leborulni látta, most hirtelen hátra fordult, s a már megriadt lovakat erős kézzel megragadta s megállani kényszeríté.

A hintóból egy ifju ugrott ki, egy sápadt nőt emelve ki karjain, ekkor a kocsis is leugrott s megfékezé lovait, melyek már meg is csilapodtak.

Elemér s az idegen ifju most egymásra tekintének, s mindketten bámulva kiáltottak fel:

— Szinyéri ur!

— Gróf ur!

Elemér leugrott lováról, szabadon hagyva azt, — de a jól szoktatott ló nem

osztogat. Kra landó, a ki a forintnak a fe alap pénzárát tett, legközele

* Gerges tanára, mi hagyja el várákrassói lelkés

* A népvasuti vendég mind gondoskban az ásvány ásvány vizet

* A laa királyfi me debreczeni őstelni fognak kor a reforma templomban

* A diPongrácz, Bor Ezt nem csak nem a levegő s reggel — heten már m pár napunk volt, mind az a három fagy Orbán hozhat isten övjon.

* Győm nagy háztartás rényesség és k lője. Nem is egy egész s ember két k virággal csak a kék orgona

* Lopo sunkba hajtanak azonban s az ottani es azonban nem tolvajok, s m tost már mege

* Vilml holnap este a rának közremtatik.

* Lutria kezelését e kedő Katz Japiacznak csak előre is nagyit

* A pá szolgálati beo be. Tekintettel magyar állam monentrend lép led-Kassai vor érkezik Debre czeplédi vonat zend, mellőz kezdve a hely szolgálati beo ni. Délelőtt az tozatlanok ma %/ 3-ig, este kocsiposta és közönséges k felvétele leu nöktség.

* Az esitük labunka feldugta fejét rovar nem ép phillokszera jóból!

* Ez is levelet Nagy Pistánénak L éve fizetése szág becsüld Nagyváradon pakolja ki m

* Szer egyik lapban 40.000 frt ho egyéb!

* Sajto ban a Révész sok nyugtázat tóivén Gyula krnak szedete 45 kr. külön igazitjuk.

* A tevénye: Bevé 50 kr. Mar tek: Szegővő dr. aranyt, kesay Miklós több körlevés 1 frtos tallér szépen lött nem díjaztató fandó rendes következők: császári aran 2 frtos tallér 1 frtos tallér

vagy királyának egy magán-cselekménye, amelyhez semmi köze a nemzetnek.

A királyi ladalma.

A Stefania, királykisasszonyt hozó udvari vonat szombaton délután pont négy órakor érkezett meg Bősbe. A királykisasszony, valamint kíséretében levő szülei a legszívesebben üdvözöltettek.

Először Stefania szállott ki, s a király előtt mélyen meghajolva, kezét akart neki csókolni, de a király ezt nem engedte hanem barátságosan megölelte őt. A belga királyné megölelte a trónörökösöt; a gyermekek pedig szívesen és többszörösen megölelték egymást.

A szombaton tartott udvari bál roppant látogatott és rendkívül fényes volt, tizenhatezer gyergya láng világította a termeket, kétszáz szolgáló állott a vendégek rendelkezésére.

Midőn ő felsége a terembe léptek, kilencz óra volt. Az első terembe a magyar és osztrák miniszterek és főpapok, valamint Andrássy Gyula gróf a magyar küldöttség többi tagjaival, ő felségei és a főhercegek mind kezét fogták vele, míg a többiek jelen volt főrangnak előtt csak meghajoltak magukat. A cerele alkalmával leg hosszabban beszélt a király Tisza, Karolyi Gyula, Edelsheim és Szapáry gróftal.

Az udvari bálon jelen voltak Ferencz József királyon, Erzsébet királynén, és Rudolf királyn kívül, a belga király, a belga királyné, Stefania hercegnő, a walesi herceg, Vilmos porosz herceg, Viktoria porosz hercegnő. Lipót bajor herceg, Gizella bajor hercegnő, flandriai gróf, a flandria grófné, Karoly Lajos főherceg, Mária Terézia főhercegnő, Ferencz Nándor főherceg, Lajos Viktor Nándor toskanai nagyherceg Alice toskanai nagyhercegnő, Karoly Salvator főherceg, stb.

UJDONSÁGOK.

*** Az új szoda-víz gyár felállítására** ügyében ma tartották gyűlést a czeplé-utezai Király-vendéglőben a vendéglősök, kávéház tulajdonosok és korszmárosok.

*** Halálozás.** Id. Konez Lajos volt kereskedő városunk derék polgára, életének 77-ik évében tegnap jobb létre szenderült. Megboldogult hűltetemei holnap délután 4 órakor fognak a csapóutcai 319 sz. háznál; majd a nagytéglapomban tartandó gyászszertartás után a czeplé-utezai sírkertben örök nyugalomra letétni. Béke poraira!

*** Új nemes.** A választások közeldvén s a rendelkezési alap forrásai fogyatékán lévén, a kormány az utolsó esz- közből folyamodott: nemesi diplomákat

az öreg asszonyt egészen elragadta; majd visszatérve a kastélyba, külön váltak a férfiakról, s megmutogatott neki mindent, dicsérve Elemert, milyen derék ur, s milyen jó gazda, csak már egy hozzá való feleség hibázik.

De már ekkor Piroska, megelégette az öreg beszédét félve attól, hogy az már majd oda viszi a beszédet, a mit neki hallani nem volna szükséges, visszatért a férfiakhoz.

Másnap Szinyéri és Piroska a legszívesebben marasztalt daczára elutaztak.

Elemér ekkor midőn magában maradt, nagyon üresnek érezte az egész kastélyt, még Sándor is unalmára volt, oly annyira, hogy magába kísértelt a mezőre, de bizon ott is bármit nézett, csak azon vette észre, hogy Piroska lebeg lelki szemével.

Önkénytelenül meg vallá magának, hogy őt szereti.

Midőn baba ért Sándorral találkozott. Eszébe jutott hogy vele beszélni akart s ha lehet, kigyógyítani őt ezáltal szerelméből.

— No Sándor! — szólítja meg, — mit mond ön Szinyéri Piroskához?

Sándor talán át is látta, mi szalott a gróf szívébe, s mosolygva jegyzé meg: — Azt hogy jó illene Rombázi grófnénak.

Elemér elpirult, az gondolva hogy gondolatja kivan találva, bár nem esett rosszul neki a Sándor megjegyzése mégis neheztelve nézett rá.

— Sándor ezt észre véve szelíden mondá:

— Nem akartam sérteni gróf ur csak saját véleményemet mondám.

(Folyt. köv.)

osztogat. Krauss Mayer az a boldog halandó, a ki annak az egy pár ezer pengő forintnak a fejében, a mit a rendelkezési alap pénztárába már készpénzben befizetett, legközelebb kutyá bört kap.

*** Gergely Károly,** főiskolánk jeles tanára, mint örömmel értesültünk, nem hagyja el városunkat, s nem fogadja el a krassói lelkeszi állást.

*** A népkertben** Szediaosek J. derék vasuti vendéglős vendéglőt nyit, egyszerűs mind gondoskodik, hogy a délelőtti órákban az ásvány vizet kedvelők bármint ásvány vizet poharakint is kapjanak.

*** A lakodalom napja.** Holnap — a királyi menyegzője alkalmából — a debreczeni összes tanintézetekben szünetelni fognak az előadások. Reggel 8 órakor a református, 9-or pedig a kath. templomban lesz istentisztelet.

*** A didergő szentek** — Servác, Pongrácz, Bonifác — napjai közelegnek. Ezt nem csak a kalendárium igazolja, hanem a levegő is, mely pár nap óta este és reggel — hűvös. Bár a levegő a múlt héten már meglehetősen fölmelegedett s pár napunk csaknem kániculai hűségű volt, mind azáltal lehet tartani tőle, hogy a három fagyos szent és még a szeszélyes Orbán hozhatnak egy kis fagyot, mitől isten övjön.

*** Gyöngyvirágévad.** A természet nagy háztartásában megszületett a szerénység és kellem ezen kedves képviselője. Nem is vesztegetik drágán, mert egy egész szobára való illatot kap az ember két kopott krajczárért. A gyöngyvirággal csaknem egyidejűleg jelent meg a kék orgona virág is.

*** Lopott dísznökök** akartak városunkba hajtani Nagy-Károlyból. A tolvajnak azonban idejekorán neszét vették, s az ottani esendbízott utánuk eredt. Ő azonban nem azon az uton jött, melyen a tolvajok, s mire ideért, Barcza esendbízott már megcsipte a jó madarakat.

*** Vilmos Lajos** sörcaernokában holnap este a Magyar testvérek zenekarának közreműködésével zene-estély tartatik.

*** Lutria.** Az összes tizféle kis lutria kezelést egyik helybeli derék kereskedő Katz Jakab kapta meg. Űzlete a piacon csaknem közepé táján van, a mi előre is nagyforgalmat látszik biztosítani.

*** A pályaudvari postahivatal** szolgálatai beosztásában némi változás állt be. Tekintettel azon körülményre, hogy a magyar államvaspályán folyó hó 15-én új menetrend lép életbe, mely szerint a Cegléd-Kassai vonat délután 3 óra 1 perczkor érkezik Debreczenbe, este pedig a Kassaczeplédi vonat ide 8 óra 12 perczkor érkezend, mellözhetlen lett nevezett naptól kezdve a helybeli pályaudvari postahivatal szolgálatai beosztásában némi változás tenni. Délelőtti az eddigi hivatalos órák változatlanok maradnak. Délután 3/4 2-től — 3/4 3-ig, este pedig 1/2 7-től — 1/2 8-ig kocsiposta és levélpósta ajánlott valamint közönséges küldemények feladása illetőleg felvétele leend. A m. k. postahivatali főnökség.

*** Az eszelény.** Mint Emődről értesítik labunkat — az ottani szálló hegyeken felúngta fejét az eszelény. E veszedelmes rovar nem épen biztató szállósgazdáinkra; phillokszéra is eszelény is, kissé sok a jóból!

*** Ez is levélezim.** T. Cz. Ezteta levelet Nagy Mari édes anyád küldi. Csór Pistánának László malmába lakik már 11 éve fizetése 60 pengő világbóli apró jószág becsült meg magadat tisztán kérlek. Nagyráradon, László malmába. Aztán ne pakolja ki más.

*** Szerény igények.** Valami okos, egyik lapban mennyasszonyt keres, akinek 40.000 frt hozománya van. Neki nem kell egyéb!

*** Sajtóhiba.** Lapunk 84-ik számában a Révész síremlékre történt adakozások nyugtázásánál Balajti Mihály ur gyűjtőívén Gyulainé 50 krunyi adománya 5 krunak szedetett, mely hibát a mennyiben 45 kr. különbséget tesz — utólag helyreigazítjuk.

*** A tegnapi tartott lövészet** eredménye: Bevétel — 12 frt, Kiadás 11 frt 50 kr. Maradvány 50 kr. Díjat nyertek: Szeglovésre: Budaházy Miklós — 1 dr. aranyat, legjobb mély lövésre ifj. Barcsay Miklós — 1 dr. 2 frtos. tallért leg-több körlovésre Weszler István — 1 dr. 1 frtos tallért. (Fischer Lipót ur kintün szépen lött de már több díj nem lévén, nem díjaztatott.) A jövő vasárnapi tartandó rendes lövészetre kintün díjak következők: legjobb szeglovésre — 1 dr. császári arany legjobb mély lövésre 1 dr. 2 frtos tallért leg-több körlovésre — 1 dr. 1 frtos tallért.

*** Rövid uton elintézve.** Díszözen az ottani nagy tűz alkalmával, midőn mindenki saját és kedvesei személyét igyekezett biztosítani bizony nem igen gondolhattak a kamrával, mit egy cigány arra használt, hogy egy elhagyatott padlásra másszon, s ott zsákra szedte a gyönyörű sonkákat, midőn egyszerre hason czéblől a gazda is feljött, s rögtön átlátván a dolog mikéntjét, fogta botját és egy elnadragolta a rimánkodó morét, hogy a szolgabíró ur pandurjai se jobban.

*** Hulla az uton.** Folyó hó 4-én egy lakatos legény halva találtatott a virágvölgyi templom előtt. Koponyáján három ütés helye látható. Allítólag társai boszúból ütötték volna le, minek folyóan ez irányban erős nyomozás folyik.

*** A debreczeni statusquo izraelita hitközség** szentanna utcazi templomában, a királyi nászünnepeje alkalmából, f. é. május 10-én, délelőtti 11 órakor, isteni tisztelet fog tartatni. Ugyanezen alkalomból a hitközség hódolati feliratokat intézett Ő Felségéhez, a királyhoz és a fenséges trónörökös — párhoz. A debreczeni statusquo izraelita hitközségnek 1881 évi május 4-én tartott képviselői üléséből. Harstein Péter, hitközségi elnök. Lippe jegyző.

Nyilatkozat.

Tóth Kálmán urral szemben ismételt nyilatkozatunk, miszerint mi előtte félreérthetetlenül kijelentettük, hogy nála Dr. Ozory István ügyvéd ur megbízásából jelentünk meg. Annak megítélését pedig, hogy a mi szavunk vagy pedig Tóth ur szava érdemelő több hitelt, a közönségre bizván, Tóth Kálmán ur nyilatkozataira ezentul válaszolni nem fogunk. —

Debreczenben 1881 május 8-án.

Ka d o Ö d ö n O r o s z E n d r e

Nyilatkozat.

Alólítottak a félreértések kikerülése végett ezennel nyilatkozatunk, hogy az „E b r e s z t ö” 19-ik számában megjelent H u z l y K á r o l y — nyomdász — és S i m o n I s t. urak aláírásával ellátott nyilatkozatban foglalt határozatok, nem az általunk és nevezett két ur által megtartott tanácskozás illetve tárgyalás eredménye, hanem fentnevezettek közt a velünk folytatott tárgyalás után létre jött megállapodásé.

Mi ismételtén és pedig határozottan becsület szavunkkal erősítve állítjuk, hogy a „Debr.” 83. számában közzétett nyilatkozatunkban a negyönk által folytatott tárgyalást az igazsághoz híven írtuk le, s az abban foglaltak valósággal megtörténtek, illetve mondattak; és figyelmeztetjük Simon I. urat, hogy emlékezzék arra, miszerint épen ő volt az, ki tárgyalásunk alkalmával több ízben hangsúlyozva, kiemelve, hogy Tóth K. urak családja, illetve rokoni nem engedik meg az önök által ism. határozottan ébsmert, és a fennforogó ügyben egyedül lehetséges elégtétel adást.

Részünkről végre ez ügyet — mint biripli vitatkozást — ezennel befejezzük. Debreczen, május 9.

Szombati János. Jeney Miklós.

Közgazdaság.

Nagyhortobágy, május 8.

A költő szava pusztánkra ráillik most, mert valódi megáldott kanaan ez, oly sűrű a földön a tápdus mező a milyet a gazda a böles alkotótól csak óhajthat, hizik is töle az agyon hámolt és agyon telett ló és szarvasmarha, reményt nyújt a gazda erszényének hízásához is.

Az intéző bizottság az apa állatok elbírálására és más legeltetési és tenyész kezelési ügyek elintézésére kint volt, négy napon, hazament tegnap este, fele száma az uraknak jobb kedvvel, fele száma haraggal, a szerint amint a közös intézkedés egyik gulyatartó társulatnak óhajtsa szerint, a másiknak érdeke ellen lett megalapítva, no de vigasz rá ezen közmondás: Isten sem jó mindenkinek.

A gazdaközönseget legközelebből érdeklő intézkedések közül megemlítem azt, hogy mivel dug a legelő, kanca pedig már van elég minden kanoza ménesebe, a város ménei általában szabadon bocsáttattak és mindaddig a meddig a mező kielégíti a méneket, abrakoltatni nem fognak; a másik intézkedés, a mely a lótarató közönség nagy számát felháborította, a csődör ménés, az ugy maradt a

mint van, ott maradt azoknak csődör esikői akik oda vitték, akik pedig a közönséges ménesekbe adták be, ott a két évesek kibéreltettek, az egy évesek csődörül maradtak, a két évesek közül csak azon pár darab adatott át a csődör ménesbe, a melyről tulajdonosa meghagyta, hogy csődörnek akarja nevelni.

Valóban elszomorodik a lelkem, ha a mostani Debreczent látva, visszagondolok a régi Debreczenre, a mikor a városnak tanácsa és összes polgársága egy olyan családot alkotott, a hol az apa mindenben a nagy közönség érzelmének megtestesült kifejezője volt, mert a nagy közönség is mint jó testvérhez illett pártoskodás ördögétől nem győrtörteve össze tartott, és az apának az előjárásának sziveszerinti utait járta és tanácsának engedelmekedve, haladt a közös város boldogítására; és most uraim hol állunk? ott, hogy még a bika elbírálásánál is vannak egyének a kik a másik pártot nem látják képviselve eléggé, a kik az állattenyésztési eljárás körül is pártot keresnek, még pedig politikai pártot.

Ilyen viszonyok között ki az, kinek kell annak a szerenyesetlen főúásnak lenni, a ki a közös ló helyét állja? a melynek a közmonda szerint turoz lesz a háta; jelenben első sorban senki más mint a sorok írója a kire a végrehajtás terue közvetlenül rá tartozik. A költő szerint: „En vagyok az a ki nem jó!” pedig miért? azért mert mint a város tisztviselője végre hajtom azon rendeleteket, melyek a legeltetési rendszabályban letétettek, melyek a város gazdasági bizottsága által kidolgoztattak, a tanács és közgyűlés által elfogadtattak és a miniszterium által megerősítve törvény erejűvé lettek. Jöjjön jövőre egy ily erejű, a mostanival talán homlokegyenest ellenkező irányu legeltetési rendszabály, ha helyemen maradok, azt is végre hajtom, ha pedig az állattenyésztés aljaitására lenne az, ne hogy közreműködjem eskümmel fogadott kötelesemeknek, itt hagyom helyemet és költőznék olyan hazába, a hol ugyan kissébb körben, de mégis esküim és tudományom parancsolja utamon haladhatnék.

A csődör ménés. Hogy is és ki által is alakítottat az a csődör ménés? ez olyan polgári kör és más kör kérdés, hogy mivel mindenhol az én személyem szidásával végződik. Tek. szerkesztő ur kegyes engedelmevel már ezért is idő szerű reá térni, de tárgyalni illő különösen azért, hogy a nagy közönség tisztán lássa a kérdést.

A magas miniszterium mivel az állam es hazai ló nemestésre 1.200.000 forintot költ és egy regement fiatalságot és kaszától kapától elvonva, a ménék mellett szolgáltat, az országgyűlési honatyák nagy száma előtt ez épen olyan kellemetlen kiadás, mint közgyűlésünkön az ha valamit az állattenyésztés emelésére kell költeni; tehát a miniszterium kénytelen megmutatni azon honatyáknak, hogy az a kiadott millió nem olyan lyukas hordóba dobott pénz, hanem olyan magra költött adomány mely nem tíz hanem 100 magot ad a szegény haza még szegényebb állam gazdászata emelkedésének.

Ezen állami kiadást Debreczen város lötenyésztő közönsége is igénybe veszi, így ha más jognál fogva nem volna is szabad a miniszteriumnak lötenyésztésünk ügyibe beavatkozni ez elég ok arra, mert tudnia kell hogy az itt felhasznált pénz hasznot hoz-e a közös államra vagy el van vesztegetve, már pedig ha ezen az uton nemesített osikóinkat nem neveljük úgy, hogy az hasznot hozó legyen, ha a közös ménesekbe szorítjuk a jól tartott tavalyi osikókat, tudva hogy az ott levő ménék és hámos vén komor lovak összerugdossák! akkor nem vagyunk méltók arra, hogy a miniszterium legutolsó tagja is elbiggye rólunk, hogy a debreczeni polgárok azoknak a lovakat annyira szerető kacagányos ösmagyarok maradékaik.

Tehát a csődör ménés felállítását a miniszterium rendelte el, a rendeletet az intéző bizottság, gazdasági bizottság, a tek. tanács és tek. közgyűlés megtárgyalta elfogadta, és felállítását elrendelte, és mivel ezen hatóságok rendeletét kötelesek vagyok végre hajtani, teljesítettem amint az elfogadott miniszteri rendelet parancsolja, hogy ez így történt azt minden városi képviselőnek, még inkább a gazdasági bizottsági tag uraknak tudnia kellene és ahol ez szóba jön, az illető ellenkezet felvilágosítani nem pedig a külső állatorvost szidni, segíteni volna leginkább az intéző bizottsági taguraknak kötelesemége, a kiknek emlékezni kell azon ellenzéki magam tartására, a melyet a csődör ménés mostani módszertint felállítására más módokat ajánlván kifejtettem, emlékezhet-

nek reá ezen urak, hogy legutolsó ajánlatom is mi volt, mert belátva hogy a város otthon nyomorgatott méncsikőért is kell, hogy legyen csődör ménés, azt ajánlottam sőt pártolására még a tanácskozás előtt való napon Polgári András Ménes András és Szűcs Mihály urakat fel is kértem, hogy a hol a város gulyája legel legyen ott a város méncsikő ménese is, közé fogadva magas pástör bérért azon méncsikókat is, melyeket tulajdonosa méneknak óhajjt nevelni, ezen indítványom agyon beszéltetett, a legeltetési rendszabály harmadik részének 6-ik pontja változtatlanul elfogadtatott és a csődör ménés meg lett alakulva.

Keresztül olvasva ezt a tisztelt olvasó reményem befogja ismerni, hogy azok akik ezért engem szidnak vagy tudatlanságból, nem ismerve az ügyet, vagy pedig ha ismerik nem értem, hogy mi eszélből teszik, lehet talán restelnek, hogy óvást nem téve bele egyeztek abba a mit talán ok magok is szükségesnek láttak ott és most a kérdésökösödés elől nem tudommal és nemakartammal térnek ki, tisztelet a kivételeknek. En pedig a ki alattomban nem, de nyilvánosan szolók irok és cselekedek, itt is nyilvánosan kijelentem, hogy az a gazda a melyik a növények csődöröknek olyanoknak a melyekből ép csődört óhajjt nevelni, hogy külön csődör ménés, de nem ilyen mint a mostani, szükséges, ha ezt tagadja, az nem lötenyésztő hanem, a saját szemopillája közt át sem látó elmaradtunk nyalyába sanyló, hun polgár.

Uraim, ha az ésszerű uton nem haladunk elmaradunk, vetkezünk le végre valahára őseink átkát, az ügyek agyon beszélési szokását, kövessük a jót akar német akar tót akarja, független vagy szabadelvű talán ha még habarék párti is a ki indítványozta. Különösen átkos szokása ez gyűléseinknek, a hol oly bőbeszédű áram fog el hol egyikönket hol másikónkat, hogy a hallgató Istenhez és ördöghez is folyamodik a megszabadulhatásért, becsatangolja beszédünk mind az öt világ részt és mikor az idő eltelt örültünk, hogy szavazhatva arra mit helyesnek így amint lett, nem látunk, végre hála isten mégis megszökhetünk, gyakran olyan érzésekkel saturálva, hogy akaratlanul a szoba helyett a konyhába tévedve a fazebka kacsintunk a már agyon ázott elkozmasodott Isten áldására, és a milyen képpel fogadja a gazdát ilyenkor a gazdasszony, oly képpel fogadja a közönség a gyűlés idétlen határozatait is, innen származnak az olyan nemakartam nemtudom intézkedések, különösen a mi gyűléseinken mint ez is egyik a miről most értekeztem.

Dely Mátyás.

— Budapesti tőzsde, május 9. —

Ezüst — frt — kr; cs. és kir. arany frt 5.54 kr; 20 francos arany frt 9.32 kr.

— Dr. Fáy Márk orvos, sebész-tudor, szülész rendel. d. e. 8—9-ig, d. u. 2—4-ig. Különösen foglalkozik syphilia, bőrbetegségek és gégettkrészetek. Lakása n. hatvan-utca 1576. sz. a.

Szabó József, felelős szerkesztő a kiadótulajdonos.

Egy P.-Ladányban

működő és minden hozzávalóval felszerelt kintün karban lévő

GŐZMALOM

JUTÁNYOS ÁRON ELADÓ.

Érteke hetni:

Rosenfeld Salamon

kereskedő urnál Miklós utca 1916. szám alatt, vagy

Zichermann H.

közvetítő és tudakozó intézetében, Debreczenben.

A halál torkából kiragadva.

Shawfort városban, Rochdale közelében élt egy férfi, aki a kőbányák aknáinak mélyítésével foglalkozott. Erős, izmos testalkatánál fogva legnehezebb munkát könnyen elbírta. De, mint többnyire minden ez osztálybeli munkás, ember erőt túlhaladó dolgok végzésére vetemedett.

Azelőtt két évvel oly betegségnök altozatává lön, mely egész erejét végkép kimeríté. Az eddigi munkabíró erje és kitartáskapessége, mint egyedüli forrás saját és családjának fentartására kiapadt, csekély megtakarított pénze, fáradságának díjja, elküldött szükségének eltávolítására. Betegségek egymást válték föl annyira, hogy hajó-öredékhez hasonló állapotban alig bírt szobájában föl, alá sétálni. és nehéz lélegzés és köszvény a szepmbert egészen tönkre terék.

Mivel kolduini szegylet, a nyomora legfőbb fokra hágott, egynehány jó barátja őt és családját az éhhaláltól megmenteni igyekezvén, könnyű munkát szereztek (mit jelenleg leánykék végezni szoktak.) De a hajdan erős ember még e csekély munkát is kénytelen vala képtelensége folytán kétségbeadás közt visszautasítani. Reá nézve a táplálék megvásárlásánál még nehezebb vala annak megemésztése, mivel e szervek megsérte és látszólag végkép megrognálva valának. Gyomor fájdalmai kimondhatatlanul nagyok voltak, miket az orvosok nem csillapíthattak.

E szomorú állapotban, barátai gondossága folytán, egy kis röpirattal ismerkedett meg, mely a Shaker-féle kivonatnak emészthetőség és kassáló bajok elleni tulajdonait kiemeli. Mint vízbe fut a szalmaszálhoz kapkodni szokott, úgy ragadta meg a beteg e gyógyszer ajánlatát. Mindenki előtt világos, hogy akkor tájban a szegény beteg esontvázzá alakult; de a nevezett Shaker-féle kivonat áltai erejét s egészségét viszonyrét s a háláltorkából kiragadatot, A nehéz lélegzés, a rheuma, a majdnem egészen tönkretett emésztés hatásai hamar elmúltak és nem is mutathoztak többé; úgy hogy egynehány hónap múlva képes vala régi foglalkozását és nehéz munkáját végezni; de a mi több, naponként folytatá azt és jelenleg meggyógyulása óta már tizenkét hónapig.

Lindenki megfogja engedni, hogy ez egy csodás gyógyítás, és olyan, mely bebizonyítható; mert p. postamester, vagy akarmely tekintélyes egyen Shawfortban, a mondottak valódiságáért kezkesedik. Az említett betegnek ure: Briggs Tamás. Peel Terrace, Shawforth, Rochdale közelében, Angolhonban.

A fentebbi nem elszigetelt esemény, mert ugyanazon kivonat legesodálatsabb eredményeket szűit, s ha a t. óvasó bizonyoságot kíván, sziveskedjék levelben hozzám fordulni és kész vagyok száz mással szolgálni, melyek szintén a Shaker-féle kivonat értékeért kezkeskednek.

Ezen orvosságnak közel egy millió palaczkja (1.000.000) adatott el. Nagy-Britániában a múlt 1880. évben, majdnem minden hirdetés nélkül; ezen nazy kelendőség oly egyének ajánlatának eredménye, kik ezen orvosságot használták és gyógyhatásait borátsáira és máokkal másokkal háládtoson köztölték. Hasonló ropant eladást más gyógyszer ily rövid behozatal alatt egy országban sem eredményezett, mely körülményből csak azon következtetés vonható, hogy e gyógyszer — mint igaz is — valódi ériékkel bír.

Raktárak: Arad: Rozsnyai Mátyás, Czaja Kinda. Budapest: Török József gyógyszer. király-utca 7. Békés-Csaba: Varságh Béla, Badics E. Debreczen: Dr. Rothschnek Emil, Vessey Viktor, Gött Nándor. Dorozsma: Kansag Károly. Duna-Földvár: Pap József. Ercsi: Kurucz János. Nagyvárád: Nyiri György (irgalmasok). Nagy-Becskerek: Muczer R. H.-M. Váharhely: Kiss Gyula. Hőgyész: Tery Imre. Jászpis-Ér: Mlax József. Karánsebes: Müller J. F. Makó: Nagy Adolf. — M.-Kövesd: Fridely Állás. Mühlbach: Reichart J. C. Mages: Szép Géza. Nem-Czernya: Róka A. Károly. Nyiregyháza: Korányi E. Ujvidek: Grosinger K. Oravicza: Knobloch A. C. Pancsova: Gras W. Petrozény: Gerbert Guidó. Semlin: Trei chit-ik Károly. Szeged: Barcsay K. és Kovács A. Szabadka: Szigety József, Dr. Jóé Károly. Szarcsa: Tuffy Károly. Tsmesvár: Jabner C. M. Hényadi-utca. Tarosay István. Versetz: Bienerth G. esemege-kereskedés, Kalocsa: Horváth Károly. Lősoncz: Kuchner Karoly. M.-Vásárhely: Bernady Dániel. Aszód: Dözső Arpad. Zombó: Gallé Emil. Nagy-Kőrös: Tarkóy Kálmán. M.-dicszky István.

Tulajdonos White A. J. főüznök nagyban Magyar-, Erdély- és Horvátország részére Török József gyógyszerész király-utca 12. sz. Budapestben.

Csász. kir. szabadalmazott

szabadék. ékszer-evőeszköz.

A szabadék. ékszer-evőeszköz a legújabb, legegységesebb s legjobb a napi használatra. Főitétlenül legszebb dísz a háztartásnak. Az alább felsorolt evőeszközök, úgy mint kés, villa, kanál stb., minden darabjába pompásan sikerült utánzótt drágák, mint: amethyst, opál, saphir, rubin, smaragd stb. van befoglalva. Valamennyi alább felsorolt áru, egy egészen ezüstfémér féműből vannak előállítva, mely még sok évi használat után is valódi ezüst színét megtartja. Valamennyi alább felsorolt tárgy fehéren maradásaért 10 évi jótállás vállaltatik. Következő 24 drb szabadék. ékszer-evőeszköz együttvére csak 3 fnt 65 kr, és pedig:

- 6 drb szabadék. ékszer-asztali kés,
- 6 " szabadék. ékszer-asztali villa,
- 6 " szabadék. ékszer-evőkanál,
- 6 " szabadék. ékszer-kávés kanál.

Összesen 24 drb csak

3 fnt 75 kr. mesés olcsósága áron, hozzá még írásbeli jótállás a fehéren maradás és jó minőségért. Ez evőeszközök 48 darabnak egyidőleges megrendelésénél, azokat gyakorlati, tisztán e észíra készített, e-ronokban szállítjuk; mind a 48 brbot csak 7 fnt. Ezen kívül ajánlunk: szabadék. ékszer-levesmerítők, drbját 50 kr-ért, szabadék. tejmerítők 35 kr-ért, tömör szabadék. főzelék-kanalakat 45 kr-ért, nagy fűszolgáló talozát 90 kraj-ezárért, 1 tejeskanna közép nagyságban 2 fnt 50 kr, 1 thás kanna közép nagyságban 3 fnt., 1 ezüstszel: eze foglalva fűdóvel 1 fnt 80 kr, caukorszelensze legfinomabb vésettél 2 fnt 40 kr; elegans asztali gyertyatartó, magas, gót jellegű, parja 2 fnt 25 kr, ugyanazok legfinomabb vésettél 3 fnt 25 kr, bors- és sótartó 60 kr, ezet- és olajivány, 2 osztályu, metazt kristályüveggel 3 fnt 50 kr, 4-ed osztályu 4 fnt 75 kr, asztali gyujtószer-gula 1 fnt 20 kr, dohányszelensze vésettél, oszpó fűdéllel 1 fnt 25 kr, palacszkadagók 3 drb 50 kr, és még ezer más tárgy 10 évi jótállás valamennyi áruánál.

Megrendelések utánvétel vagy az ő-szeg előzetes beküldése mellett pontosan és lelkiismeretesen teljesítettek; a levelek e ozim alatt intézendők:

Blau és Kann. főletéteményesek.

Bécs, I. Heinrichshof.

NB. Száz meg száz köszönd- és elismerő irat fekszik irodánkban, nyilvános megtekintés végett. Utánzóok és hamisítók törvény szerint megbüntettetnek.

(128.)

SZEDLÁK JÓZSEF

FÉRFI SZABO

tiszt-leltel jelenti a nagyérd. közönségnek, hogy már megérkezett

tavaszi- és nyári-szövetek

itteni férfi-szabó üzletében megtekintés és becses megrendelés végett szolgálatára állanak.

Kész férfi ruha-raktára is

saját szabásu és gyártásu

tavaszi- és nyári-öltözékekkel

már fel van szerelve; ahol is az árak

ALKUNÉLKÜL

és készpénz fizetés mellett

számítva

Gyermek öltözékek 4 frtól 8 frtig

Felnőttek részére pedig . . . 10 " 30 "

kaphatók.

Pollatsek Lipót és társa.

Van szerencsénk értesíteni a t. közönséget, hogy dusan ellátott faraktárunkban, mindennemű épület- és asztalos munkákhoz megkivántató, úgy mint teljesen elkészített, valamint teljesen nem faragott

épület-fákat,

felette leszállított jutányos áron

szolgáltatjuk ki. Az e tekintetbeni meggyőződés szerzése végett kérjük a t. közönség szives látogatását; egyszersmind ajánljuk magunkat eddigi t. vevőink becses partfogásába.

(215)

Pollatsek L. és társa.

Számos bizonyítvány a legelső orvosi tekintélyektől.

Erdemermek különböző kiállításokról.

Harmincz éven át ionak bizonyult Anatherin-szájviz

Dr. POPP J. G.-től

os, kir. udvari fogorvos, Bécs, Stadt, Bognergasse 2.

Minden más fogvizeknek eleibe tendő mint óvszer a fog és szájbetegségek ellen, a fogak korhadása és ingóvá válása ellen, kellemes íz és szaggal, a foghúst erősíti s mint hasonlíthatlan fogtisztító szer szolgál. Egyszersmind kitűnő öblögető viz is torokfajásoknál. Hogy ezen közkezdeltéggé s nélkülözhetlenné vált készítmény minden körök által megszerezhető legyen, különböző nagyságú palacskokban van, és pedig egy nagy palacska 1 fnt 40 krral, és középszerű palacska 1 fntal és egy kis palacska 50 krral.

Dr. Popp Anatherin fogpastája

a fogak tisztítása és épentartására, a kellemetlen bűz és a fogköz-oháriására, ára egy üveg sze enozónek 1 20 kr.

Dr. Popp illatos fogpastája.

évek hosszú során át jónak bizonyult, mint a legki-önöbber szer a száüreg és a fogak ápolása és fentartására, ára darabonként 35 kr.

Dr. Popp növényi fogpora,

tisztítja a fogakat, eltávolítja az oly

kellemetlen fogköveket s a fogmáz folyton nyér fehérség és fűdeségben, ára dobozonként 63 kr.

Dr. Popp fogólmá a lyukas fogak önkitaltására.

Illatos növényi szapanok

az arcbőr szépitése és javítása, s minden bőrti-zátalanság ellen jónak bizonyult, lepecsételt eredeti csomagokban 30 krral.

SZIVES TUDOMASUL!

A hamisítástól óltalmazás végett figyelmeztetik a t. közönséget, miszerint az Anatherin-szájviz minden palacskjának a nyaka védjeggyel van ellátva, (Hygea és az anatherin készítmények czége), valamint azonfelül még minden palacska egy külborítékkal van ellátva, mely világos víznyomatban a birodalmi sást és a czégetartalmazza.

Raktárak léteznek: Debreczenben: Szepessy és Kerekes norimbergi keresk., Rotischnek, Göll N., Muraközi K., Csanak J. fűszerkeresk., St. Mihalovits gyógyszer., C. Tamásy gyógyszer., Hadhá: Szilay gyógyszer., B.-ujváros Liskay F. gy., H.-Böszörmény: Korányi E. gy., Lányi M., Szoboszló: Trocsányi E. gy., Diószeg: Kovács Gy., Szatmár: Dr. Lengyel M. gy., L. Heder gy., N.-Kálló: Mandl S., Millalovics gy., Tisza-Lök: Valko Gy., Munkács: Gottier. Szinyér-Várja: Köller gy., Steller fűszerk., Nánás: Ujvári gy., Karozag: Torjai gy., Derecske: Baratki gy., B.-Ujfalu: Sárréy L. gy., Nagyvárád: Heizing L. gy., Nyiry gy., Janki Bntal, Huzella A. Kuo uraknál, N.-Károly: Jelenik gy., Nyiregyháza: Bydeskuty gy., Szpóky gy., Nagy-Bánya: Fap S. gyógyszer., Somlyó: Ruszka Ign. és társa: Tokaj: Krósser A., S.-A.-Ujhely: Reichard testvérek és Dentsch János: Dorog: Sanezics gy uraknál.

Hely b
Egy évre
Fél évre
Előzetes
fópicz, V
kiszűs
EIG
TELEGD
KAROLY
szerkesztő

Titk

A beko
lasztások alk
sa ünkezeben
polgár saját
szavazatát a
elvek alapja
zatra, vagy
nalis elv lov

A szoká
járás első tel
nek mutatko
zottságok elő
val kell ny
polgárnak, h
lőül külden
mig a szavaz
elfogadó bizo
ban szörnnyet

Az ellen
szemet állit,
kormány med
A válasza
kan erkölcsi
kényszerülnek
győződésük el
szére nyilván
hogy Pandora

Most, mi
lasztás küszöb
hatunk: miki
vitani a szig
az elvi meg
annyira korlá

A korm
lobogója alatt
zafiak mindig
a világ egész
nak a nagy
szertartásban.

E kicsi
mindjárt elos
tényezők szer
s z a b a d o
nélkül gyako
gát. —

Nemcsak
nem általában
lasztó kerüle
bajon segiten
denütt titkos
nának.

A titkos
den erkölcsi
Ekkor a szab
badon nyilat
mennyire van
ban a szabad
mánypárt. Ig
a nemzet a
óhajta a n
hány a husos

Mi a ren
fentartani, ha
meggyőződés
kölcsi nyomá
szeretnénk. E
selő választás
vazást.

Ennek m